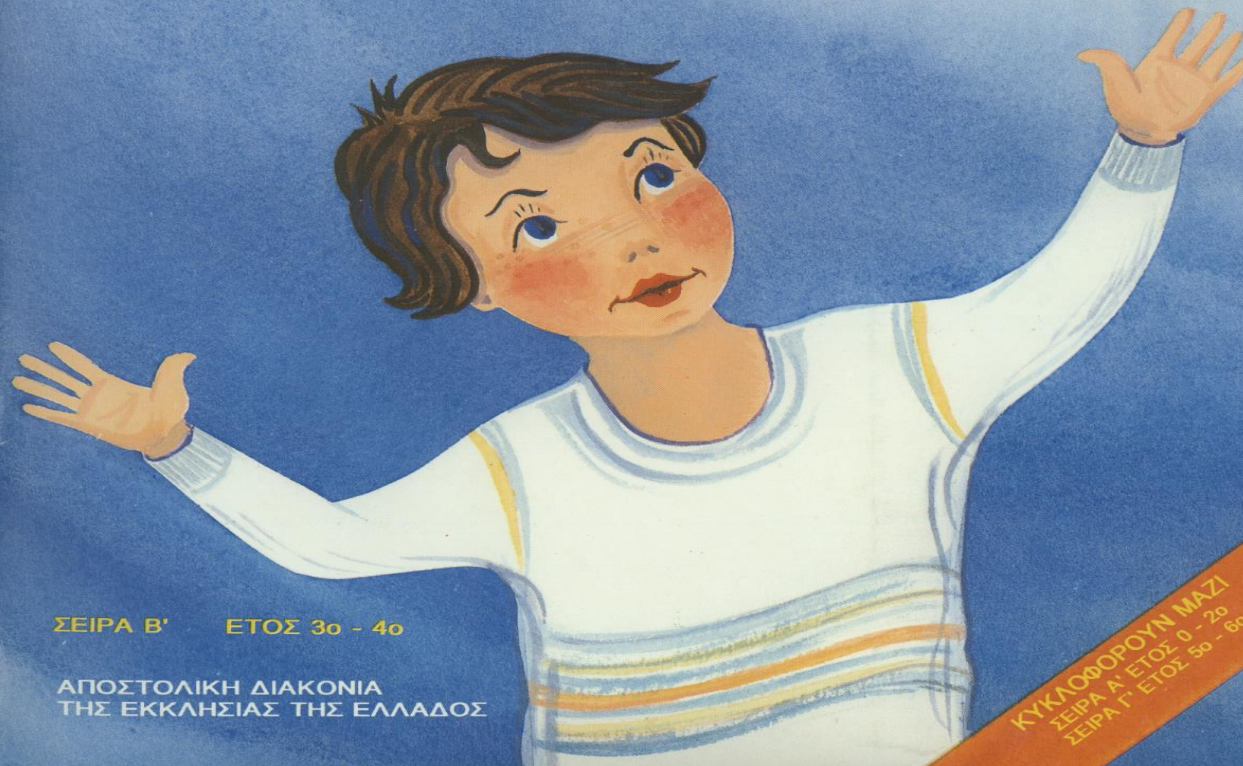

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Μαθαίνω για το Θεό

για Γονείς, Αναδόχους και Νηπιαγωγούς

ΣΕΙΡΑ Β' ΕΤΟΣ 3ο - 4ο

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΜΑΖΙ
ΣΕΙΡΑ Α' ΕΤΟΣ 0 - 2ο
ΣΕΙΡΑ Γ' ΕΤΟΣ 5ο - 6ο

ΜΑΘΑΙΝΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟ ΜΟΥ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Τά μαθήματα της ενότητας αυτής έ-
χουν ένα πρακτικό σκοπό: σάς δίνουν τη
δυνατότητα να μάθετε το νήπιό σας να
κάνει σωστά το σημείο του Σταυρού. Το
σημείο του Σταυρού είναι βασική και άρ-
χαϊοτάτη εύλαβική χειρονομία των χρι-
στιανών. Είναι σημείο και σύμβολο της
χριστιανικής ιδιότητας, αλλά και χειρονο-
μία επικοινωνίας με τον Άρχηγό της σω-
τηρίας μας, τον Χριστό που σταυρώθηκε
και αναστήθηκε για μās. Πρέπει να βοη-
θήσετε το μικρό παιδί σας να μάθει να κά-
νει σωστά το σημείο του Σταυρού. Είναι
ένα μάθημα χρήσιμο για όλη του τη ζωή.
Είναι λυπηρό να βλέπει κανείς ώριμους
στην ηλικία και μορφωμένους χριστιανούς
ορθόδοξους να μην κάνουν σωστά το ση-
μείο του Σταυρού.

Τό σημείο του Σταυρού δέν είναι μόνο
«σφραγίδα» προστασίας από τούς κινδύ-
νους (για τό νόημα που έχει τό σημείο του
Σταυρού, βλ. Σειρά Α'). Είναι και μία χει-
ρονομία επικοινωνίας με τόν Χριστό. Δύο
άνθρωποι επικοινωνούν μεταξύ τους, κα-
θώς χαιρετιούνται με μία θερμή χειραψία.
Ένας που έχει κάποια ανάγκη σηκώνει τό
χέρι του ψηλά και φωνάζει «βοήθεια». Μέ
βάση τίς εμπειρίες αυτές από τήν καθημε-
ρινή ζωή, μπορείτε να βοηθήσετε τό παιδί
σας να κάνει σωστά τό Σταυρό του και σι-
γά - σιγά να συνειδητοποιήσει τό νόημά
του.

1. 'Ο Δημητράκης φτιάχνει ένα σταυρό.

Μιά μέρα ήρθε στό σπίτι ό 'Ιερέας τής 'Εκ-
κλησίας που είχε βαφτίσει τόν Δημητράκη. 'Η
μητέρα άνοιξε τήν πόρτα και τού είπε μέ σε-
βασμό:

— Περάστε, πάτερ Άνδρέα. Τήν εύχή σας!

— Νά έχετε τήν εύλογία του Θεού, είπε ό
παπούλης.

Ύστερα, ό 'Ιερέας άρχισε να λέει διάφο-
ρες προσευχές. 'Η μητέρα πρόσχε τις προσ-
ευχές και κουνούσε πάνω - κάτω τό δεξί της
χέρι, σάν να ήθελε να πεί κάτι.

Όταν ό παπούλης έφυγε, ό Δημητράκης
ρώτησε:

— Μαμά, γιατί κουνούσες τό χέρι σου, ό-
ταν ό παπούλης έλεγε τις προσευχοϋλες;

'Η μητέρα κατάλαβε τί ήταν εκείνο που εί-
χε προσέξει ό γιός της:

— Έκανα τό σταυρό μου, άπάντησε. Όταν
μιλάμε στόν Θεό, κάνομε τό σταυρό μας.

— Θέλω κι εγώ να κάνω τό σταυρό μου,
είπε ό Δημητράκης κι άρχισε να κουνάει τό
χεράκι του.

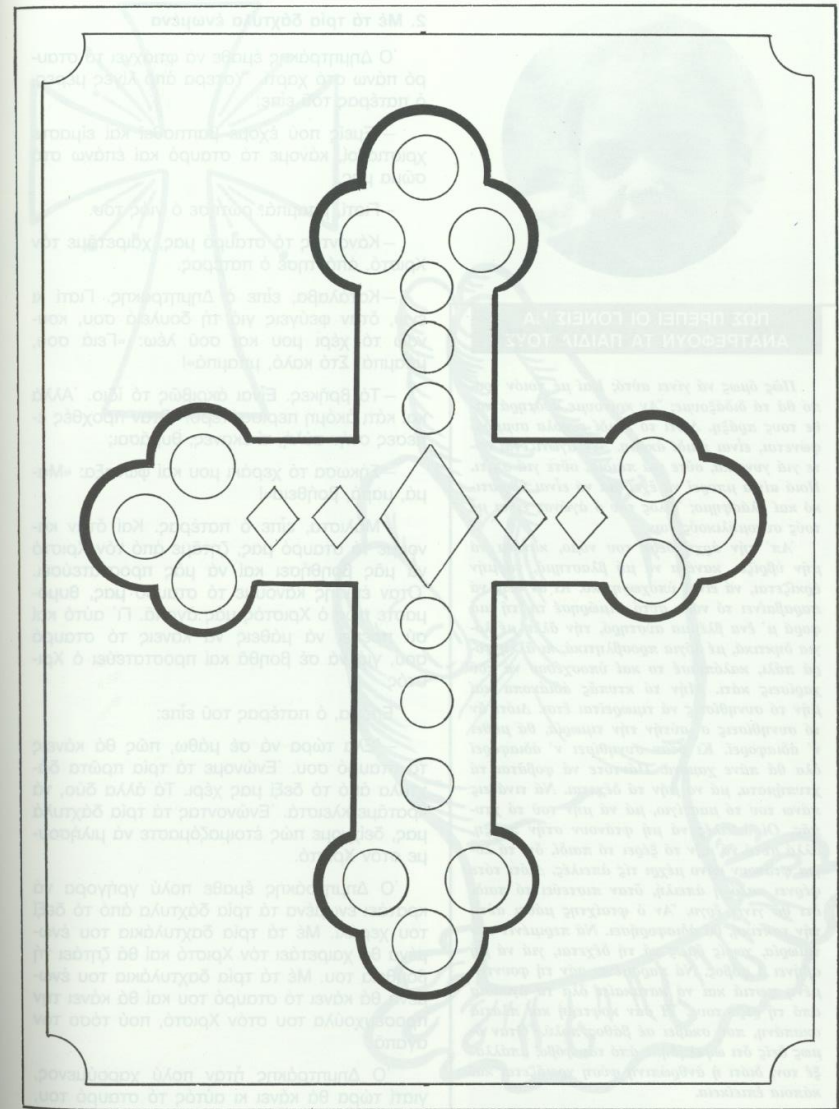
— Δέν είναι και τόσο εύκολο, είπε ή μητέ-
ρα. Ό πατέρας σου όμως κι εγώ, θά σέ βοη-
θήσουμε να τό μάθεις. Θ' άρχίσεις πρώτα να
φτιάχνεις τό σταυρό πάνω σ' ένα χαρτί.

— Πώς μπορώ να φτιάξω ένα σταυρό πάνω
σ' ένα χαρτί; ρώτησε ό Δημητράκης τόν πατέ-
ρα του, τό μεσημέρι.

— Έλα να τόν φτιάξουμε μαζί, είπε ό πατέ-
ρας. Πρόσεξε τό σχέδιο που έχει τό βιβλίο
μας; μία σειρά από στρογγυλά και μία σειρά
άπό ίσιες γραμμές. Μέ μολύβι ή μαρκαδόρο,
ένωνομε πρώτα τά στρογγυλά, άρχίζοντας ά-
πό τό 1 και φτάνοντας στό 6. Έπειτα ένωνομε
τά τετράγωνα άπό τό 1 ώς τό 5. Ό σταυρός
μας είναι έτοιμος!

Ό Δημητράκης έφτιαξε πολλές φορές τό
σταυρό, μόνος του. Ήταν πολύ εύχαριστημέ-
νος που είχε μάθει να φτιάχνει τό σταυρό.

Έπειτα ό πατέρας του τόν βοήθησε να
χρωματίσει μέ ώραία χρώματα τό Σχέδιο.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΦΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ

Πώς όμως νά γίνει αυτό; Και μέ ποιόν τρόπο θά τά διδάξουμε; Άν κρίνουμε αυστηρά κάθε τους πράξη. Διότι τό παιδί εύκολα συμμαρφώνεται, είναι παιδί άκόμη. Δέν αγωνίζεται ούτε γιά γυνάικα, ούτε γιά παιδιά, ούτε γιά σπίτι. Ποιά αίτια μπορεί νά έχει γιά νά είναι ύβριστικό και βλάσφημο; Όλος του ό αγώνας είναι μέ τούς συνομήλικούς του.

Άπ' τήν άρχή θέσε του νόμο, κανένα νά μήν ύβριζει, κανένα νά μή βλαστημά, νά μήν όρραίζεται, νά είναι ύποχωρητικό. Κι άν δεις νά παραβαίνει τό νόμο αυτό, τιμώρησε το, τή μά φορά μ' ένα βλέμμα αυστηρό, τήν άλλη μέ λόγια δηκτικά, μέ λόγια προσβλητικά, κι άλλη φορά πάλι, καλόπιασε το και ύποσχέσου νά του χαρίσεις κάτι. Μήν τό κτυπάς άδιάκοπα και μήν τό συνηθίσεις νά τιμωρείται έτσι. Διότι άν τό συνηθίσεις σ' αυτήν τήν τιμωρία, θά μάθει ν' άδιαφορεί. Κι όταν συνηθίσει ν' άδιαφορεί όλα θά πάνε χαμένα. Πάντοτε νά φοβάται τά χτυπήματα, μά νά μήν τά δέχεται. Νά τινάζεις πάνω του τό μαστίγιο, μά νά μήν τού τό χτυπάς. Οι άπειλές νά μήν φτάνουν στην πράξη, αλλά αυτό νά μήν τό ξέρει τό παιδί, ότι τά λόγια φτάνουν μόνο μέχρι τίσ άπειλές. Διότι τότε φέρνει καλό ή άπειλή, όταν πιστεύει τό παιδί ότι θά γίνει έργο. Άν ό φταίχτης μάθει αυτή τήν τακτική, θά άδιαφορήσει. Νά περιμένει τήν τιμωρία, χωρίς όμως νά τή δέχεται, γιά νά μήν σβήνει ό φόβος. Νά παραμένει σάν τή φουντωμένη φωτιά και νά κατακαίει όλα τά άγκάθια από τή ρίζα τους. Ή σάν κοφτερή και πλατιά σκαπάνη, που σκάβει σέ βάθος πολύ. Όταν όμως δεις ότι ώφελήθηκε από τόν φόβο, άπάλλαξε τον, διότι ή ανθρώπινη φύση χρειάζεται και κάποια έπειθεία.

Άγιος Ίωάν. Χρυσόστομος

2. Μέ τά τρία δάχτυλα ένωμένα

Ό Δημητράκης έμαθε νά φτιάχνει τό σταυρό πάνω στό χαρτί. Ύστερα από λίγες μέρες, ό πατέρας τού ειπέ:

— Έμεις πού έχομε βαπτισθεί και είμαστε χριστιανοί, κάνομε τό σταυρό και επάνω στό σώμα μας.

— Γιατί, μπαμπά, ρώτησε ό γιός του.

— Κάνοντας τό σταυρό μας, χαιρετάμε τόν Χριστό, άπάντησε ό πατέρας.

— Κατάλαβα, ειπέ ό Δημητράκης. Γιατί κι έγώ, όταν φεύγεις γιά τή δουλειά σου, κουνάω τό χέρι μου και σου λέω: «Γεια σου, μπαμπά! Στο καλό, μπαμπά!»

— Τό βρήκες. Είναι άκριβώς τό ίδιο. Άλλά και κάτι άκόμη περισσότερο. Όταν προχθές έπεσες στην αύλή, τί έκανες, θυμάσαι;

— Σήκωσα τό χεράκι μου και φώναξα: «Μαμά, μαμά, βοήθεια!»

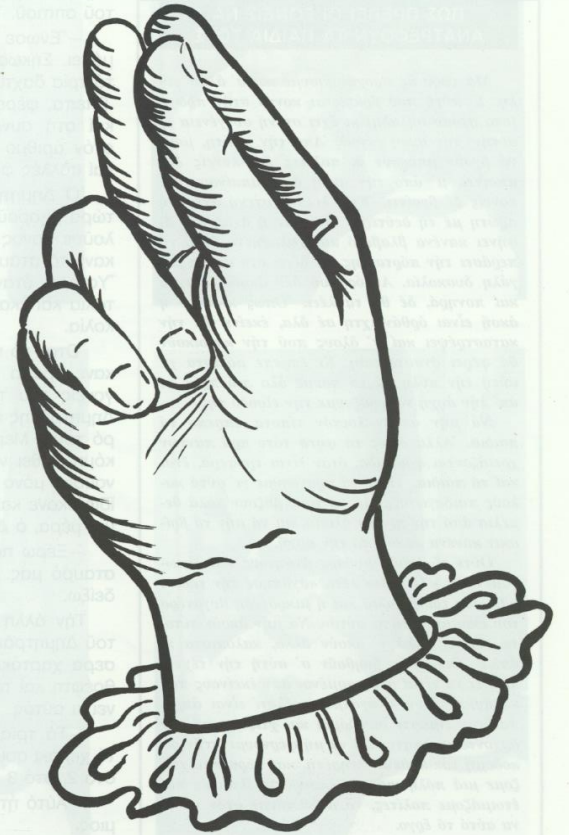
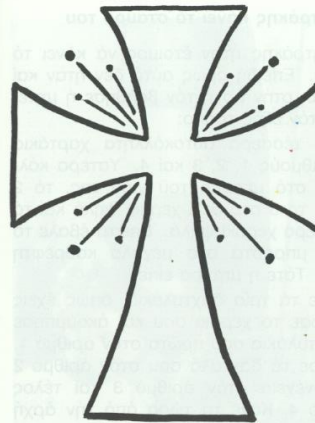
— Μάλιστα, ειπέ ό πατέρας. Και όταν κάνομε τό σταυρό μας, ζητάμε από τόν Χριστό νά μάς βοηθήσει και νά μάς προστατεύσει. Όταν επίσης κάνομε τό σταυρό μας, θυμώμαστε πώς ό Χριστός μάς αγαπά. Γι' αυτό και σύ πρέπει νά μάθεις νά κάνεις τό σταυρό σου, γιά νά σέ βοηθά και προστατεύει ό Χριστός.

Έπειτα, ό πατέρας τού ειπέ:

— Έλα τώρα νά σέ μάθω, πώς θά κάνεις τό σταυρό σου. Ένώνομε τά τρία πρώτα δάχτυλα από τό δεξιό μας χέρι. Τά άλλα δύο, τά κρατάμε κλειστά. Ένώνοντας τά τρία δάχτυλά μας, δείχνομε πώς έτοιμαζόμαστε νά μιλήσουμε στόν Χριστό.

Ό Δημητράκης έμαθε πολύ γρήγορα νά κρατάει ένωμένα τά τρία δάχτυλα από τό δεξιό του χεράκι. Μέ τά τρία δαχτυλάκια του ένωμένα θά χαιρετάει τόν Χριστό και θά ζητάει τή βοήθειά του. Μέ τά τρία δαχτυλάκια του ένωμένα θά κάνει τό σταυρό του και θά κάνει τήν προσευχούλα του στόν Χριστό, πού τόσο τόν αγαπά.

Ό Δημητράκης ήταν πολύ χαρούμενος, γιατί τώρα θά κάνει κι αυτός τό σταυρό του, όπως κάνουν οι γονείς του και όλοι οι Χριστιανοί.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΦΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ

Μά τώρα άς προχωρήσουμε και σ' άλλη πύλη. Σ' αυτή που βρίσκεται κοντά στην πρώτη (στό στόμα δηλαδή) και έχει στενή συγγένεια μ' αυτήν την άκοή έννοια. Από την πρώτη, μόνο να βγούν μπορούν οι πολίτες και κανείς δεν μπαίνει, μ' από την άκοή όλοι μπαίνουν και κανείς δε βγαίνει. Έχει λοιπόν στενή σχέση η πρώτη με τη δεύτερη. Διότι αν η άκοή δεν αφήνει κανένα βλαβερό και χαλασμένο λόγο να περάσει την πόρτα της, δε δίνει στο στόμα μεγάλη δυσκολία. Αιτός που δεν άκούει αυτιά και πονηρά, δε θά τά λέει. Όπως κι όταν η άκοή είναι ορθάνοιχτη σέ όλα, εκείνη θά την καταστρέψει και σ' όλους που την κατοικούν θά φέρει άναστατάωση. Κι έπρεπε μάλιστα γι' αυτή την πόλη νά τά ποιήμε όλα πύό πριν, και άπ' την άρχή νά φράζουμε την εισοδό της.

Νά μήν άκούν λοιπόν τίποτα άπρεπο τά παιδιά. Άλλά άπως τά φινά τότε πρό πάντων χειάζονται φροντίδα, όταν είναι τρυφερά, έτσι και τά παιδιά. Άστε νά προνοήμε γι' αυτά καλούς παιδαγωγούς γιά νά τούς βάζουν καλά θέμεια από την πρώτη ηλικία και νά μήν τά βρίσκει κανένα κακό από την άρχή.

Όυτε ν' άκούν μύθους άνόητους και ξεμωραμένους. «Ο τάδε» λέει, «άγάπησε την τάδε». «Ο γιός του βασιλιά και η μικρότερη θυγατέρα του έκαμαν αυτό κι αυτό». Νά μήν άκούν τίποτα τέτοιο, αλλά ν' άκούν άλλα, καλόπιστα και άπλά. Όσοι μās βοηθούν σ' αυτή την τέχνη, πρέπει νά είναι δοκιμασμένοι σάν εκείνους που κατασκευάζουν τ' άγάλματα. Γιατί είναι άπρεπο όταν είμαστε οικοδόμοι και χτίζουμε γιά τόν άρχοντα μιά κατοικία, νά μη φέρνουμε στην οικοδομή τόν καθένα ύπηρετη, και τώρα που χτίζουμε μιά πόλη γιά τόν έπουράνιο Βασιλέα και έτοιμάζουμε πολίτες, νά αναθέτουμε σόν καθένα αυτό τό έργο.

Άγιος Ιωάν. Χρυόόστομος

3. Ό Δημητράκης κάνει τό σταυρό του

Ό Δημητράκης ήταν έτοιμος νά κάνει τό σταυρό του. Έπειδή όμως αυτό δεν ήταν και τόσο εύκολο, στην άρχή τόν βοήθησε η μητέρα του, με τόν εξής τρόπο:

Έφτιαξε τέσσερα αυτοκόλλητα χαρτάκια με τούς αριθμούς 1, 2, 3 και 4. Ύστερα κόλλησε: τό 1 στό μέτωπο τού γιού της, τό 2 στην κοιλιά, τό 3 στό δεξί χεράκι ψηλά και τό 4 στό άριστερό χεράκι ψηλά. Έπειτα έβαλε τό Δημητράκη μπροστά στό μεγάλο καθρέφτη τού σπιτιού. Τότε η μητέρα είπε:

— Ένωσε τά τρία δαχτυλάκια, όπως έχεις μάθει. Σήκωσε τό χεράκι σου και άκούμμησε τά τρία δαχτυλάκια σου πρώτα στόν αριθμό 1. Έπειτα, φέρε τά δάχτυλά σου στόν αριθμό 2 και στή συνέχεια στόν αριθμό 3 και τέλος στόν αριθμό 4. Κάνε τό τώρα από την άρχή και πολλές φορές.

Ό Δημητράκης ήταν γεμάτος χαρά, γιατί τώρα μπορούσε νά κάνει τό σταυρό του. Κολούσε μόνος του τά τέσσερα χαρτάκια και έκανε τό σταυρό του μπροστά στόν καθρέφτη. Ύστερα, όταν τό έμαθε καλά, έβγαλε τά χαρτάκια και έκανε τό σταυρό του με μεγάλη εύκολία.

Όταν τό πρωί έλεγε την προσευχή του, έκανε πρώτα σωστά τό σταυρό του. Όταν οι γονείς του τόν πήγαιναν στην Έκκλησία, ό Δημητράκης έβλεπε πώς όλοι έκαναν τό σταυρό τους. Μερικά όμως παιδάκια δεν είχαν άκόμη μάθει νά κάνουν τό σταυρό τους. Κουνούσαν μόνο τό χεράκι τους πάνω - κάτω. Τό ίδιο έκανε και ό φίλος του ό Θύμιος. Γι' αυτό, μιά μέρα, ό Δημητράκης τού είπε:

— Ξέρω πώς πρέπει νά κάνουμε σωστά τό σταυρό μας. Έλα μιά μέρα στό σπίτι νά σου δείξω.

Τήν άλλη μέρα, ό Θύμιος πήγε στό σπίτι τού Δημητράκη. Έκείνος, τού κόλλησε τά τέσσερα χαρτάκια, τόν έβαλε μπροστά στόν καθρέφτη και τού έκανε τό μάθημα πού είχε κάνει κι αυτός.

— Τά τρία δάχτυλά σου ένωμένα. Σήκωσε τό χεράκι σου και βάλε τά δάχτυλά σου στό 1, στό 2, στό 3 και στό 4.

— Αυτό ήταν; έκαμε ένθουσιασμένος ό Θύμιος.

— Νάι, αυτό ήταν, είπε ευχαριστημένος ό Δημητράκης.

**ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΝΑ
ΑΝΑΤΡΕΦΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ**

Νά δίνουμε στα παιδιά αφορμή γιά ἀρετή, ἀμέσως ἀπό τό ὄνομά τους. Νά προτιμᾷ κανεῖς νά δίνει στα παιδιά τά ὀνόματα τῶν δικαίων, τῶν μαρτύρων, τῶν ἐπισκόπων, τῶν ἀποστόλων. Καί τό ὄνομα νά τά παρακαλεῖ στήν ἀρετή. Νά λένε τόν ἕνα Πέτρο, τόν ἄλλο Ἰωάννη, τόν ἄλλο μέ τό ὄνομα ἐνός ἄλλου ἁγίου.

Ἀπόφυγε τά ἔθιμα τά εἰδωλολατρικά. Γιατί δέν εἶναι λίγη ἡ ντροπή καί ἡ γελοιότητα, ὅταν σέ σπῆτι χριστιανικό τηροῦνται ἔθιμα εἰδωλολατρικά, πού ἀνάβουν λύχνους καί περιμένουν νά δοῦν ποιός θά σβήσει πρῶτος καί θά καεῖ, καί ἄλλα τέτοια, τά ὁποῖα φέρνουν καταστροφή σ' ὅσους τά ἐκτελοῦν, ὄχι τυχαία. Καί μή νομίσετε πῶς αὐτές οἱ πράξεις εἶναι μικρές καί ἀσήμαντες.

Ἅγιος Ἰωάν. Χρυσόστομος

4. Σάν καλό παιδί τοῦ Θεοῦ

Ὁ Δημητράκης ἔμαθε νά κάνει καλά τό σταυρό του. Σάν καλό παιδί τοῦ Θεοῦ, κάνει τό σταυρό του κάθε φορά πού θέλει νά μιλήσει στόν οὐράνιο Πατέρα του, τόν Θεό. Κάνει τό σταυρό του, ὅταν λέει τήν προσευχή του, κάθε πρωί καί κάθε βράδυ. Πρῖν καί μετά τό φαγητό του. Κάνει ἀκόμη τό σταυρό του, ὅταν πηγαίνει στήν Ἐκκλησία, μέ τόν πατέρα καί τή μητέρα του καί τούς ἄλλους χριστιανούς.

Ὁ Δημητράκης ἦταν πολύ εὐχαριστήμενος, γιατί ἔβλεπε ἄλλους τούς Χριστιανούς νά κάνουν τό σταυρό τους. Ἐνιωθε χαρά, γιατί κι αὐτός ἦταν Χριστιανός, ὅπως ὁ πατέρας του καί ἡ μητέρα του, ὁ νουνός του καί πολλά ἄλλα παιδάκια.

Ἡ μητέρα τοῦ ἔμαθε καί τό ἐξῆς ὠραῖο ποιηματάκι:

*Κάνω τό σταυρό μου σάν ξυπνῶ
καί μέ δύναμη πολλή
στής ἡμέρας τό στρατί
ἀρχινῶ νά περπατῶ.*

*Κάνω τό σταυρό μου σάν βρεθῶ
μπρός σέ δύσκολη στιγμή
καί μέ θάρρος στήν ψυχή
τή νικῶ καί προχωρῶ.*

*Κάνω τό σταυρό μου σάν ξανά
στό τραπέζι μας ζεστό
βρίσκεται τό φαγητό
τῆς ἡμέρας πού περνᾷ.*

*Κάνω τό σταυρό μου σάν βρεθῶ
μπρός σέ κάποια Ἐκκλησιά
καί μέ ὅλη τήν καρδιά
τόν Θεό μας χαιρετῶ.*

Ὁ Δημητράκης, κάθε φορά πού ἔκανε τό σταυρό του, ἔλεγε κι ἕνα θερμό «εὐχαριστῶ» στόν Χριστό, γιατί εἶχε γίνει κι αὐτός Χριστιανός.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ